

hikmet.altinkaynak@cumhuriyet.com.tr
twitter: @ahmet_hikmet

**Hikmet
Altinkaynak**

Edebiyatın Işığında

Yılın şairi Cevat Çapan

Gazete ve dergiler geçen yılın değerlendirmesini yaptı. 2018'in izlerini saptadı. Doğaldır. Her yılbaşında yapılmalıdır. Yararlıdır. Belleğimizi tazeler. Ben de bu çerçevede **Cevat Çapan**'a yılın şairi diyorum. Nedenini anlatayım...

2017'de **Erdal Öz Edebiyat Ödülü** ile **Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü**'nün ardından 2018'de de **Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü** ve **Metin Altıok Şiir Ödülü**'nü aldı. Dört ödülde de söz konusu olan Cevat Çapan'ın usta şairliği, *Son Duraktan Bir Önce* adlı şiir kitabı (YKY) ve çevirmenliğidir.

Bir yazımda demiştim ki: "Cevat Çapan'ın şiirlerini, tıpkı mizacı/kişiliği gibi, güler yüzlü, barışçı, sessiz, sakin, dengeli, umutlu, dinamik, alçakgönüllü buluyorum. İlk kitabı *Dön Güvercin Dön*, bireysel ve toplumsal umudu, özlemi ve aşkı anlatır. Bu izlek öteki kitapları *Doğal Tarih* (1989), *Sevda Yaratan* (1994) ve *Ne Güzel Yolculuktu Aklımdan Çıkmaz* (2001) ile sürer. Tüm şiirlerinde anlattığı yaşamın içinde bazen vardır, bazen yoktur. Bazen tanıdıkları, bazen tanımadıkları yer alır. Yaşamında elbette günlük yalın alışkanlıklar olduğu gibi, not düşülecek olaylar da olur. Hepsine yer verir şiirlerinde. Dili anlattığı duruma göre, açık seçik, yalındır. Bazen de dilini, imgelerini algılayabilmek; düşünmeyi, anlamlandırmayı, düşlemeyi gerektirir."

Bu yazdıklarına "barış" konusuna verdiği önemi eklemem gerekir. 2007'de **Dünya Şiir Günü Bildirisi**'ni yazmış, bunu konusu "barış" olan 3. Uluslararası İzmir Şiir Buluşması'nda okumuştur. Bu da onun şiir poetikası demektir. Şöyle diyordu: "Şiirin yaşanan her şeyi beş duyumuzu canlandırarak (görerek, işiterek, koklayarak, tadarak, dokunarak) algılamamızı sağlayan bir duyarlık kaynağı olduğunu, şiirin bize duygulanmamızı düşünmeyi, düşüncelerimizle duymayı öğrettiğini hatırlatacak bize Dünya Şiir Günü kutlamaları. Özgürlük ve dayanışma özlemi içinde, 'bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine' yaşamaya bir çağın olduğunu düşünecekler şiirin. Yalnızca Edirne'den Ardahan'a kadar değil, Çin'den Peru'ya kadar uzayan bir umutla..."

Cevat Çapan, gerçeklerden, gerçekliklerden yola çıkarak bir şiir gerçeği ortaya kor. Bu gerçek, her kitabında biraz daha bilgiye, kültüre, imge yoğunluğuna, yolculuklara kapı aralar. Bu aralanan kapıların kimisinde bir şiir, okura bir hedef kor, kimisinde okuru ortada bırakır, hedefi ona sorar, düşler anlatır...

Yani hepsinde de insan vardır, insanı anlatır...

İnsanı en iyi anlatan bilim insanlarından **Freud**'un, "Daha fazlasını öğrenmek istiyorsanız şairleri okuyun" sözünü sanki bir anlamda Cevat Çapan kanıtlar.

Kısaca, Cevat Çapan'ın şiirinden ne kadar söz etsem de şiir okuru onun şiir denizini kitabını okumadan tanıyamaz, şiirinin tadına varamaz. Bunun için de Cevat Çapan'ın yeni kitabı *Son Duraktan Bir Önce*, yeni yıl ve hepimiz için güzel bir armağan olabilir.

"Bana düşlerini anlat" demesi boşuna değil Çapan'ın. Yaşadıklarında olduğu gibi düşlerinde de sorumluluk peşini bırakmaz. Yaşadıklarında ise hep arkadaşına, sevgiliye, eşe, çocuğa, sanatçıya adanan şiirler, yolculuklar kuşatır dünyasını. Bunlardan birini "Melih Cevdet Anday'ın 80. Yaş Kutlaması" için yazar: "Ne güzel yolculuktu, aklımdan çıkmaz/Oysa unuttum nice yolculukları/Trenle boydan boya geçmiştik bütün Fransa'yı,/Dağların yamaçlarında açan çiçekler,/Ovalarda sabahın dağılma-ya başlayan sisi,/Yol alıyorduk dar saatlerinde zamanın./İnsan bir bilebilse nereye gideceğini yola çıkarken./Bizimki bir kaçış daha çok, nerdeyse kendimizden."

Son Duraktan Bir Önce'de de şöyle seslenir: "Belki bu da sadece bir düş-nerden geldi aklıma/adını fısıldamak atımın kulağına?/Bildğim bir yerden bilmediğim bir yere giderken/heybemde bir gezginin defteri akşam karanlığında."

Sağlıklı, mutlu yıllar diliyorum herkese, içtenlikle...